

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอ ตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้ที่ได้มาทำการกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงสำรวจ แบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย 2 เทศบาล และ 10 องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 654 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์, 2551, หน้า 10)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 248 คน ในเดือนมิถุนายน 2553 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนแน่นอน (finite population) โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีค่าความคลาดเคลื่อน .05 (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 129-130)

3. การสุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 แบ่งชั้นภูมิจากประชากรจำนวน 654 คน ตามตำแหน่งงาน ได้แก่ พนักงานข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจ

3.2 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยการจับฉลากเลือกกลุ่มตัวอย่างตามร้อยละของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 อัตรากำลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อัตรากำลัง (คน)				รวม
	พนักงานข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	
1. อบต. ตากลี	17	12	17	33	79
2. อบต. หนองโพ	13	0	16	8	37
3. อบต. หัวหวาย	12	0	14	4	30
4. อบต. จันเสน	12	0	11	6	29
5. อบต. พรหมนิมิต	13	0	2	4	19
6. อบต. ลาดทิพรส	8	1	3	1	13
7. อบต. สร้อยทอง	10	1	7	6	24
8. อบต. หนองหม้อ	6	0	3	4	13
9. อบต. หัวหอม	8	1	7	6	22
10. อบต. ช่องแคะ	8	1	11	6	26
11. เทศบาลตำบลช่องแคะ	19	7	9	36	71
12. เทศบาลเมืองตากลี	64	35	39	153	291
รวม	190	58	139	267	654
กลุ่มตัวอย่าง	71	22	53	102	248
ร้อยละ	28.63	8.87	21.37	41.13	100.00

ที่มา (สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์, 2552)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) ลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating) มี 5 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ภายใต้การกำกับดูแลและคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบที่ตรงกับตนเอง

เพียงคำตอบเดียว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งเป็น 5 ด้าน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ ซึ่งเป็นคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และให้คะแนนความรู้สึกในเชิงบวก โดยกำหนดค่าเป็น 5 ระดับ (สรชัย พิศาลบุตร, 2549, หน้า 28) ตามลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง คุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง คุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานจากตำราวิชาการและผลงานวิจัย เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. รวบรวมเนื้อหาและสาระต่างๆ ที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้กำหนดขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นและคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (item object congruence index: IOC) (สุวรรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 243-244) โดยค่าที่คำนวณได้ในแต่ละข้อจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ในกรณีที่ค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ต่ำกว่า 0.5 จะต้องปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข ตามความเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ที่ไม่ได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้เครื่องมือ มาทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ค่าคำนวณที่ได้ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 125-126) ได้เท่ากับ 0.956

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้พร้อม และจัดทำรหัสในแบบสอบถามให้ตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มไว้แล้ว เพื่อสะดวกในการตรวจสอบ

2. ขอหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมด้วยแบบสอบถามขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ส่งต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตอำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขออนุญาตให้พนักงานท้องถิ่นทำการกรอกแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ในเดือนมิถุนายน 2553

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ทั้งจำนวนของแบบสอบถามและข้อมูลที่กรอกในแบบสอบถามของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ (ประคอง กรรณสูตร, 2542, หน้า 108) และแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ เป็นรายชื่อและรายด้าน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานน้อยที่สุด

ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดเป็นอิสระแก่กัน สำหรับอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Sheffe's method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จะพิจารณาตามความมุ่งหมายและความหมายของข้อมูล และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 243-244) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 3 ระดับ คือ 1 = สอดคล้อง, 0 = ไม่แน่ใจ และ -1 = ไม่สอดคล้อง และนำมาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Conbach's alpha coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ

3. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) หรือค่าสถิติพื้นฐาน (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544, หน้า 40) ได้แก่

3.1 ค่าสถิติร้อยละ (percentage)

$$P = \frac{f}{n} 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ หรือ % (percentage)
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544, หน้า 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544, หน้า 165)

4.1 สถิติทดสอบที (t-test)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2
 n_1, n_2 แทน จำนวนตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2

4.2 สถิติทดสอบเอฟ (F-test)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ MS_b แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

4.3 วิธีของเซฟเฟ (Sheffe's method) (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 322)

$$S = \sqrt{(k-1)(F_{\alpha, df_1, df_2}) \text{MSE} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

- เมื่อ k แทน จำนวนกลุ่ม
 α แทน ระดับนัยสำคัญ
df แทน ค่าระดับชั้นความเสรีของกลุ่มตัวอย่าง
n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
MSE แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของค่าความคลาดเคลื่อน